

Margo de Kock over haar persoonlijke betrokkenheid bij A2 Maastricht

Directeur Ronald McDonald Huis Maastricht

‘De A2 was altijd de kloppende ader in mijn leven’

Margo de Kock organiseerde samen met vele anderen op 12 september 2015 (T)huis in de tunnel, een benefiet galadiner voor de Ronald McDonald Huizen in Maastricht en Valkenburg. Ze noemt het ‘één van de vijf mooiste avonden in mijn leven’. Een leven waarin de A2 altijd een grote rol speelde. Als een bijna dagelijks opdoemende gevaarlijke barrière, maar ook als een symbool van thuis.

‘Toen mijn moeder over de drempel stapte, begon ze meteen te praten. Kijk, dit was de slaapkamer, hier lag de keuken. En hier stond ik, met jou in mijn armen, voor het raam om je vader uit te zwaaien als hij naar zijn werk ging. Hij stak altijd daar de A2 over. En in deze kamer ben je geboren en gedoopt door de pastoor van de Lourdeskerk. Allemaal verhalen die ik niet kende, over hoe mijn moeder het had beleefd hier te wonen. Ik dacht: ooit was ik er niet en toen is het hier begonnen, precies op deze plek.’

Afsluiting

Dit verhaal speelde zich af op 7 juli 2017. Margo de Kock had de sleutel ‘geritseld’ van haar geboortehuis in de flat aan de Professor Cobbenhagenstraat, voordat deze voor A2 Maastricht zou worden gesloopt. Op slinkse wijze had ze broer Peter, die

in Hilversum woont, in Maastricht gekregen, zonder dat hij wist waarvoor, behalve dat het een verrassing was voor hun moeder. 'Het bezoek was een cadeau, voor ons die in de flat zijn geboren, maar ook voor onze moeder. Zij is, zoals dat vroeger ging, van huis uit getrouwd en dit was haar eerste woonplek. Samen met mijn zeventien jaar geleden overleden vader die aan de overkant van de A2 les gaf aan de Geusselt-mavo. Het was mooi op deze manier afscheid te nemen van onze geboorteplek. We hebben er daarom ook vrede mee dat de flat wordt gesloopt. Zeker nu we als aandenken het straatnaambordje krijgen.'

Margo woonde twee jaar in de Professor Cobbenhagenstraat. Daarna verhuisde het gezin De Kock naar de Professor Roerschstraat, eveneens vlak bij de A2. Anno 2017 woont Margo nog steeds in de buurt, nu in de Waldeck Pyrmontstraat vlak bij het Oranjeplein. Geen wonder dat ze de A2 de 'kloppende ader in mijn leven' noemt. 'Als kind en als volwassene ben ik duizenden keren de A2 overgestoken, naar school en later om boodschappen te doen. Ik heb in mijn leven één jaar niet in Maastricht gewoond, maar in Nijmegen. Toen was de A2 het symbool van weer naar huis gaan en thuis komen.'

Ongelukken

De rol van de A2 in Margo's leven was lange tijd niet erg positief. Niet voor niets begint dit boek met het bijschrift van een foto van haar als meisje van vier, kijkend naar het voortrazend verkeer op de snelweg. 'Toen ik op de lagere school zat, is er al eens een kind doodgereden. En ik herinner me levendig het ongeluk uit 2003, toen een ambulance inreed op een groep fietsers bij een stoplicht. De A2 is altijd een gevaarlijke barrière geweest, midden in de stad. Al kan ik me ook de autoloze zondagen uit de jaren zeventig herinneren. Toen konden we rolschaatsen op de A2, hoe fantastisch was dat?' Margo heeft de ondertunneling van de snelweg dan ook altijd toegejuicht, al hebben zij en haar man wel even overwogen te verhuizen voordat het project zou starten. 'We vroegen ons af wat ons aan overlast te wachten stond, en of we nog wel goed de stad in en uit zouden komen. Ook hebben we collectief met een aantal buurtbewoners onderzoek laten doen naar de bouwkundige staat van onze huizen. Om sterk te staan als er schade zou ontstaan door de bouwwerkzaamheden. Die is er nooit gekomen en ook qua bereikbaarheid en overlast is het allemaal geweldig meegevallen. Dat komt deels omdat we iets van de bouwput af wonen, maar ook door de zorgvuldige communicatie rond alle werkzaamheden. Zorgvuldig vanwege de inzet van meerdere communicatiemiddelen, het vieren van hoogtepunten met de buurtbewoners, de vele bijeenkomsten waarop je altijd vragen kon stellen. Ook het informatiecentrum, de Dagen van de Bouw en de uitzendingen van A2 Actueel op de regionale en lokale tv-zenders vond ik een gouden zet. Daardoor kreeg je steeds meer oog voor de ongelooflijke logistieke uitdaging om dit project tot een goed einde te brengen. Wat voor buurtbewoners aanvankelijk nog een grote zorg was, sloeg daardoor om in iets waar iedereen enorme bewondering voor heeft. Sceptis werd waardering. 'Hun' tunnel werd opeens 'onze' tunnel.'

Over één ding is Margo echter nog steeds niet te spreken. De kruising van de Scharnerweg en de A2 was gedurende de bouwwerkzaamheden een koude kruising. Mensen mochten alleen rechtdoor rijden en nergens links- of rechtsaf slaan. De weg-beheerders (Rijkswaterstaat en de gemeente Maastricht) zetten regelmatig verkeersregelaars in en lieten motoragenten patrouilleren om te voorkomen dat dit gebeurde. Toch bleven veel automobilisten, vooral Belgische en Franse, rechts- of linksaf slaan. 'Voor alle kinderen die dagelijks overstaken, waaronder mijn dochter, was dat levensgevaarlijk. Ik vind dat Rijkswaterstaat en de gemeente daar toch te weinig aan hebben gedaan. Als je merkt dat de maatregelen onvoldoende werken, moet je nog betere maatregelen nemen. We mogen ons gelukkig prijzen dat er nooit een dodelijk ongeluk is gebeurd.'

Slapeloze nachten

De tunnel speelt ook een rol in het leven van de ouders die in het Ronald McDonald Huis komen omdat hun kind zwaargewond of ernstig ziek in het ziekenhuis van Maastricht ligt. 'Verreweg de meeste ambulances gaan via de tunnel naar het ziekenhuis. Misschien zitten de ouders daar ook wel in, vol paniek', aldus Margo. Zij nam daarom in 2013, nadat een collega het idee had opgepikt op een internationale conferentie van Ronald McDonald Huizen, het initiatief om in de A2-tunnel vóór de opening een benefiet galadiner te houden. Een wild plan waarvan ze zich niet kon voorstellen dat het zou lukken. 'In zo'n enorm project twee dagen de bouw stilleggen, was dat realistisch?' Toch lukte het, met dank aan medewerkers en directie van Projectbureau A2 Maastricht en Avenue2, de burgemeester van Maastricht, evenementenbureau Treat, vele vrijwilligers en bedrijven die gratis of tegen een korting meehielpen. 'We hebben twee jaar aan de voorbereidingen gewerkt. In zo'n tunnel is namelijk niks, geen stroom, geen water. We moesten denken aan de catering van 800 gasten, brandmelders, vluchtwegen, luchtbehandeling, temperatuur, de aan- en afvoer van spullen. Alles moest er van de zuidkant in, de vrachtwagens moesten 1,2 kilometer de tunnel inrijden en via dezelfde route weer achteruit terug. Of ik er slapeloze nachten van heb gehad? Och jongen, zoveel! Overigens mede ook vanwege de discussies over de Portugese werknemers. Hoe kun je uitleggen dat een goede doelenorganisatie de bouw twee dagen stillegt om geld op te halen, terwijl tegelijkertijd het beeld ontstond dat buitenlandse werknemers te weinig betaald zouden krijgen? Het heeft niets met elkaar te maken, maar ik kreeg het er wel benauwd van.'

Benefietgala '(T)huis in de tunnel' voor het Ronald McDonald Huis (2015).

Kippenviel

(T)huis in de tunnel werd een groot succes. 'Ik wilde een intieme sfeer, om mensen het gevoel te geven dat je in een Ronald McDonald Huis thuis kunt zijn. Dat de tunnel een betekenis heeft voor mensen die uit de hele provincie naar het ziekenhuis komen. En dat een tunnel ook symboliseert dat er aan het eind hopelijk licht is. Het meest dankbaar denk ik terug aan Nelleke. Een moeder die bij ons weken heeft gelogeed omdat haar zoontje bij een auto-ongeluk bijna was verdrongen. Zij stond in haar galajurk haar verhaal te vertellen, zo krachtig, hoopvol, eerlijk en authentiek. Je kon een speld horen vallen. Iedereen voelde meteen: daarom zitten we dus hier. Ik krijg daar nog steeds kippenviel van.' Het galadiner leverde uiteindelijk een bedrag op van bruto € 86.500. Margo rekent voor wat dat betekent. 'Wij ontvangen geen subsidie en draaien op bijdragen van sponsors. Een gezin dat bij ons logeert, betaalt € 15 per nacht. De kostprijs is € 50. Met de opbrengst van het diner kunnen we dus meer dan 2.000 overnachtingen mogelijk maken. Zo veel nachten dat ouders dicht bij hun kinderen kunnen zijn, dat is onbetaalbaar.'

Magisch

Margo bekent dat ze na het diner wel in een gat viel. 'Ik realiseerde me dat dit *once in a lifetime* was. Want hoe uniek is het om te dineren op een plek waar later elke dag duizenden mensen doorheen jassen? Het succes is vooral te danken aan de samenwerking. Iedereen heeft dit gewild en ging ervoor. Soms ontstaan dan magische dingen. En dat geldt misschien ook wel voor het hele project. Ik vind het onwaarschijnlijk dat je gewoon een snelweg onder de grond kunt leggen, met al die consequenties voor het

verkeer. Zowel technisch als logistiek is dat een geweldige prestatie.' Resteert de vraag of Margo de kloppende ader van haar leven niet mist. 'Nee, nee, nee', klinkt het resoluut. 'De A2 is er nog steeds, maar nu onder de grond. En er is zo veel moois voor teruggekomen. Veel minder verkeersgeruis als we zondagochtend in de tuin zitten. De prachtige Gemeenteflat die nu beter tot zijn recht komt. Een buurt die kan opbloeien. Een nieuw mooi park op het Oranjeplein om de hoek. Wij wonen straks op één van de mooiste plekken van Maastricht. En dan heb ik ook nog de kans gekregen om in de tunnel een feestje te vieren.'